

Enderrock | Marc Ferrer | Actualitzat el 26/02/2021 a les 10:00

Clara Peya: «La música és l'únic lloc on em sento realment còmoda, lliure i útil»

La polifacètica pianista i compositora repassa el seu nou treball

Clara Peya | Sílvia Poch

Si alguna cosa sabem de la revolucionària pianista i compositora empordanesa **Clara Peya** és que és una ànima insaciable i una prolífica creadora nata. En l'onzè àlbum en només tretze anys, *Perifèria* (Vida Records, 2021), explora els no-llocs: els espais buidats i buits. La inquietud sempre solidària de l'artista visibilitza les persones a les quals el sistema dona l'esquena. A través de cadascuna de les cançons sublima aquest procés mitjançant un pop electrònic minimalista que destaca pel detallisme i el treball amb els silencis. Les onze peces han estat interpretades per la veu d'**Enric Verdaguer ?Henrio**', el baix de **Vic Moliner** i la bateria de **Didak Fernández**.

'Perifèria' són els extrems o marges d'una entitat geogràfica. Però, per tu, quin és el significat del títol del disc?

Sí, d'entrada és un concepte que té a veure amb geografia i territori, però la perifèria també existeix en altres àmbits. La perifèria significa ser fora del nucli, no formar part d'un col·lectiu o de la societat. En aquest disc parlo de tot el que queda fora perquè no hi és inclòs, no per decisió pròpia, sinó perquè ha quedat marginat d'un espai en qüestió.

Quan vas plantejar un disc com aquest, vas partir del concepte o ja tenies les lletres i melodies per a les cançons?

A mi m'agrada primer plantejar un concepte i poder explicar-lo a partir de la música. Mola que els discos siguin conceptuals, perquè un disc de cançons és guai, però el que més m'interessa és agafar una idea per vertebrar-la. D'aquesta manera, el contingut de les cançons pot ser més poètic. Quan enregistro un disc intento omplir-lo de contingut, i per tant plantejo un concepte, de manera que la lletra o la música puguin ser abstractes. Utilitzar la música com a eina de transformació social, i més amb una proposta com la meua, pot ser especialment difícil. És per això que agafar un concepte i fer que tot el disc hi giri al voltant provoca que la temàtica sigui molt present. Si no, en el meu cas, hauria estat molt difícil parlar sobre la perifèria i alhora ser poètica, vull dir coses i fer-ho amb música.

I com has trobat l'equilibri entre música, poesia i transformació social?

És un equilibri que em costa molt de trobar des de fa temps. D'alguna manera, el meu públic és de classe mitjana perquè em programen en el circuit de teatres. A més, el tipus de música que faig, tot i que no penso que sigui elitista, no és una música per a tothom. Soc molt conscient de qui soc i del que faig, de manera que he de navegar entre no perdre la meua personalitat i, a partir de la meua música, intentar també col·lectivitzar el meu món més interior o egocèntric.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=5izHYGfoOr4>

De quina manera, Clara Peya col·lectivitza el seu món interior?

Per exemple, mostrar les vulnerabilitats i debilitats és una bona manera de fer-ho. Crec que quan algú s'obre i es mostra als altres genera molta més empatia cap enfora i més gent pot sentir-se identificada amb el seu discurs. Hi ha molts temes tabú que de cop la gent veu que tu en parles en primera persona. I això és molt potent. Mostrar les vulnerabilitats ens fa fortes, no només individualment, sinó també col·lectivament. Com més es visualitzen les debilitats, millor es poden combatre de manera col·lectiva, perquè un problema que no es manifesta, no es pot combatre.

Aquesta idea podria ser un concepte tan abstracte com les etiquetes?

Sí, és un rotllo que hi hagi les etiquetes però han d'existir per poder traspasar-les i superar-les. D'altra banda, tot i que ja m'agradaria que no fos així, som filles del sistema i vivim en una estructura capitalista. I això ens fa molt de mal. El capitalisme es cola en llocs inimaginables, com ara envellir amb dignitat. Fer-se gran i estimar qui ets es fa molt complicat en el món capitalista que sempre et demana ser més. Si no tens uns atributs concrets, que a més no són fixos, no et pots expandir. El que som ara, no ho serem d'aquí a cinc dies, perquè totes envellim, ens canvia el cos i ens passen coses...

Tornant al disc, perquè has volgut afrontar el concepte de la perifèria?

Em va costar molt trobar una temàtica que vertebrés tot el disc. D'alguna manera, a l'anterior, *Estómac* (Satélite K, 2018), vaig trobar una idea que m'anava molt a favor per com i des d'on escric les cançons. En canvi, el concepte de perifèria m'ha permès tractar de l'amor des d'un espectre molt més ampli i que no havia treballat fins ara.

De quina manera ha canviat la teua manera de parlar de l'amor?

Fins ara havia abordat l'amor de tu a tu, i en aquest nou disc va de nosaltres a nosaltres. Lògicament no som totes, però sí que el plural abraça molta més gent. Des del punt de vista individual funciona sempre perquè com a oient és molt més fàcil sentir-se identificat amb les cançons, però col·lectivament també crec que pot tenir molta força perquè ens obre la ment cap a altres llocs i idees. Al tema "La niña", per exemple, hi apareix el tema de la dissidència alimentària, però ho faig qüestionant el perquè de la seva existència. Una persona no decideix que no és guapa i deixa de menjar, sinó que el problema és molt més profund i sistèmic. La lletra parla molt més de la soledat de la incomprensió que no del fet d'estar prim o gras, que al cap i a la fi resulta ser una conseqüència.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=JG6dEao6hts>

La mort de l'amor

Podríem dir finalment que 'Perifèria' és un disc d'amor?

La temàtica amorosa la utilitza tothom, però en aquest disc la tracto globalment. Hi ha una cançó titulada 'Ha mort l'amor?', que és una idea global que té a veure amb com ens tractem les unes a les altres. Com formem part d'alguna cosa molt egoista i salvatge que és el sistema. Ha arribat un punt que m'he adonat que en aquesta societat s'ha mort l'amor i que cal buscar altres maneres per tornar a estimar-nos, a respectar-nos i a no competir. A més, voldria deixar clar que faig aquesta reivindicació tot i ser conscient que formo part del sistema. No és que estigui de tornada, és que vull canviar i per fer-ho voldria que fos d'una manera col·lectiva. Segurament aquest és un discurs egoista al cap i a la fi, però és que el necessito.

En referència a la cançó que tanca el disc, 'Ha mort l'amor?', què representa?

És un dels últims que vaig escriure i té a veure amb una anàlisi de l'actualitat, i de com ens hem posat les unes contra les altres seguint els nostres ideals. La pandèmia ens ha separat molt, ja no només físicament, sinó que també la meua manera de pensar ha allunyat certa gent de mi, i al contrari també. Ens falta més empatia col·lectiva. Hem arribat a tocar el que més ens afecta, que és la supervivència de les persones que estimem. Això ha provocat que ens preocupem només dels nostres interessos i no veiem els dels altres. Tothom parla de la salut, però ningú no parla de la salut mental, de com aquesta pandèmia afecta els col·lectius que no estan alineats amb el sistema. La salut mental engloba molta gent que no té ganes de viure, perquè no hem de pensar només en qui se suïcida, tot i que malauradament també n'hi ha un munt.

Creus que ha estat el teu disc més difícil des d'un punt de vista emocional?

Una persona a qui admiro molt, que és astròleg, fa un any em va dir que fins aquell moment la gent havia estat enfocada a produir, produir i produir, però ara ha arribat un moment que el que vertebrava les persones és la veritat. Lògicament, no hi ha només una sola veritat, però hi ha la teua pròpia veritat. I m'he adonat que res no pot ser si no és veritat per mi. Per fer el disc jo i tot l'equip hem passat per processos difícils i alhora ens hem ajuntat més que mai. I aquesta veritat és la que ens ha fet tirar endavant perquè gravar un disc en confinament és molt complicat.

Clara Peya Foto: Michal Novak

Però alhora estàs molt contenta amb el resultat i creus que és un salt endavant, amb un nou segell com Vida Records?

La veritat és que estic molt orgullosa del resultat, perquè malgrat tot ens n'hem sortit. El disc ha estat una lluita que hem guanyat, sumada a la gran despesa econòmica i emocional que ha comportat enmig de la situació pandèmica que vivim. Malgrat tot, hem arribat al final i crec que només per això ja es mereix un respecte molt gran. Hi ha vegades que les coses surten superfluides, però crec que els aprenentatges forts els traiem sobretot quan cal superar obstacles, i en aquest procés estic aprenent moltes coses.

Després d'una desena de discos, com qualificaries el teu nou disc?

Potser no és el disc que m'agrada més, però l'art és mòbil i puc dir que ara m'encanta. Si parlem d'aquí a un any pot passar que no entengui per què vaig fer aquest disc...

Des del 2009 has gravat un disc per any. Com mantens aquest ritme vertiginós?

Jo no ho traduiria ni en idees ni en talent, sinó que és conseqüència de la meva necessitat. La música és l'únic lloc on em sento realment còmoda, lliure i útil. Tinc la sensació que em costa viure la vida, soc una persona que se sent incòmoda amb la realitat, però la música em protegeix en un lloc de confort que necessito. A la vegada, gravar un disc també vol dir que em cal el reconeixement dels altres. Si no em calgués, no el trauria i el tocaria al menjador de casa meva. De fet, només en publico un a l'any per contracte, perquè si no en gravaria tres o quatre. Això segur! [Riu]

Com valores la teva trajectòria des que vas enregistrar el primer àlbum en solitari, 'Declaracions' (Nómada 57, 2009)?

Sento una dualitat quan miro enrere la meua carrera. D'una banda, no m'agrada gens la música que feia abans ni la persona creativa que era. Però alhora valoro tot el camí fet i sobretot la meua emprenedoria. Jo volia fer música i ho he aconseguit, picant molta pedra. La veritat és que m'ho he currat molt, i per tant m'agrada poder-m'ho valorar.

A part del piano, el grup es completa amb la veu d'Enric Verdaguer 'Henrio', el baix i teclats de Vic Moliner i la bateria de Didak Fernández. Per què tan minimalista?

Tenia moltes ganes de treballar amb el nucli més fort del projecte. El disc l'hem produït de forma conjunta el **Vic**, el **Dídac** i jo, que juntament amb el cantant **Henrio** som els que toquem a escena. És molt nostre i ens agrada que qui l'hagi gravat el pugui defensar en directe. M'interessava fer un disc 'petit', perquè crec que no necessitava més. També hi sona molta electrònica, però la tirem nosaltres en directe i funciona perfectament.

Per què vas triar Henrio per interpretar les veus del disc?

Tenia moltes ganes de treballar amb una nova veu masculina. Hi ha un tipus de música que m'interessa molt i la manera de cantar de l'**Enric** em portava cap a aquesta idea. Ell em trasllada als països nòrdics, el Canadà, Austràlia, i per això m'agrada molt. Em flipa la seva senzillesa alhora de cantar, perquè la trobo molt honesta i sincera. Fa temps que volia enregistrar un disc amb un noi, però com a feminista no veia clar que posar tres homes dalt d'un escenari i només una dona fos una decisió gaire correcta. Finalment, però, l'acció que hem fet en aquest disc permet que hi hagi un cantant.

Això imaginem que devia provocar algun debat intern, oi?

Va ser un dilema i és una cosa que a la majoria de les entrevistes em qüestionen. Ara mateix la veritat és que la banda tots són nois, però el meu equip de treball és paritari. Per exemple la producció dels concerts, la road manager i les tècniques de llum són noies. Al final, hi ha un punt en què jo també tinc dret a fer el que em dona la gana, i ara mateix em venia de gust muntar un grup amb aquests components masculins.